

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	12
(1) ขอบเขตของงานวิจัย	
(2) เค้าโครงของงานวิจัย	
บทที่ 1 แนวความคิดว่าด้วยสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	14
ตอนที่ 1 เหตุผลของการให้สัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	14
ตอนที่ 2 วิวัฒนาการของแนวความคิดว่าด้วยสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนในกฎหมายลายลักษณ์อักษรของไทย	18
(1) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ พ.ศ. 2456	20
(2) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ พ.ศ. 2495	22
(3) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ พ.ศ. 2495 ซึ่งถูกแก้ไขโดย พรบ. สัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2496	24
(4) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ พ.ศ. 2495 ซึ่งถูกแก้ไขโดยพรบ. สัญชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2499	25
(5) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ พ.ศ. 2495 ซึ่งถูกแก้ไขโดยพรบ. สัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2503	26
(6) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ พ.ศ. 2508	28
(7) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งถูกแก้ไขโดย บว. 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515	30
(8) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยพรบ. สัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535	33

- (9) สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายใต้ พรบ. สัญชาติ
พ.ศ. 2506 ซึ่งถูกแก้ไขโดย พรบ. สัญชาติ
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

34

บทที่ 2 การได้สัญชาติไทยโดยหลักดินแดน

36

ตอนที่ 1 องค์ประกอบของข้อเท็จจริงที่ทำให้บุคคลอาจได้สัญชาติ
ไทยโดยหลักดินแดน

36

1. บุคคลนั้นเกิดภายในราชอาณาจักรไทย

36

1.1. ความหมายของคำว่า "เกิด"

37

1.2. ความหมายของคำว่า "ราชอาณาจักรไทย"

38

2. บิดาที่สอบด้วยกฤษฎาหมายหรือมารดาที่อ้างคำของบุคคล
นั้น ไม่มีสถานะพิเศษตามกฎหมายระหว่างประเทศ

42

ตอนที่ 2 วิธีการได้สัญชาติไทยโดยหลักดินแดน

43

1. การได้สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนโดยผลของกฤษฎาหมาย

43

2. การได้สัญชาติไทยโดยหลักดินแดนโดยคำสั่งของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

46

ตอนที่ 3 การจำแนกประเภทของคนไทยโดยหลักดินแดน

47

1. คนไทยโดยหลักดินแดนตามมาตรา 7(2)

47

2. คนไทยโดยหลักดินแดนตามมาตรา 7 ทวิ วรรคที่สอง

48

บทที่ 3 การเสียสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดน

49

ตอนที่ 1 การเสียสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดนด้วย
เจตนาของเอกชนเอง

49

1. เหตุที่ทำให้คนไทยโดยหลักดินแดนอาจสละสัญชาติไทย

49

1.1. การสละสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน

เพราะสมรสกับชาวต่างด้าว

49

1.2. การสละสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนภายหลังการ
การเลือกสัญชาติเมื่อบรรลุนิติภาวะแล้ว

50

1.3. การสละสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนเมื่อมีสอง
สัญชาติขึ้นไป

50

2. วิธีการละสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	50
2.1. พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจรับคำขอสละสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	51
2.2. แบบของการแสดงเจตนาขอสละสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	51
2.3. ระยะเวลาที่อาจแสดงเจตนาสละสัญชาติไทย	51
2.4. อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต่อคำขอสละสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	52
3. ผลของการสละสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	53
ตอนที่ 2 การเสียสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดนเพราะเจตนาของรัฐ	54
1. การเสียสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนเพราะเจตนาของฝ่ายนิติบัญญัติ	54
1.1. เหตุที่ทำให้คนไทยโดยหลักดินแดนเสียสัญชาติไทยเพราะเจตนาของฝ่ายนิติบัญญัติ	54
1.1.1. การเสียสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนโดยผลของกฎหมาย เพราะได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว	55
1.1.2. การเสียสัญชาติไทยโดยผลของกฎหมาย เพราะได้แปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าว	56
1.2. วิธีการทำให้คนไทยโดยหลักดินแดนเสียสัญชาติไทยโดยผลของกฎหมาย	56
1.3. ผลของการเสียสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนโดยผลของกฎหมาย	56
2. การเสียสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนโดยคำสั่งของศาล	56
2.1. เหตุที่ทำให้คนไทยโดยหลักดินแดนเสียสัญชาติไทยโดยคำสั่งของศาล	57
2.2. วิธีการถอนสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนโดยคำสั่งของศาล	57

2.3. ผลของคำสั่งของศาลให้เสียสัญชาติไทยโดยหลัก ดินแดนโดยคำสั่งของศาล	58
3. การเสียสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดนด้วย คำสั่งของฝ่ายปกครอง	58
3.1. ข้อเท็จจริงซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นเหตุที่ ให้อานาจแก่ฝ่ายปกครองในการถอน สัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	58
3.1.1. การถอนสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน เพราะละทิ้งประเทศไทย	59
3.1.2. การถอนสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน เพราะละทิ้งสัญชาติไทย	59
3.1.3. การถอนสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน เพราะมีพฤติการณ์อันอาจเป็นภัยต่อ เสถียรภาพของรัฐ	60
3.2. วิธีการถอนสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนโดยฝ่าย ปกครอง	60
3.2.1. ขั้นตอนการเสนอให้มีการถอนสัญชาติ ไทยโดยหลักดินแดนโดยฝ่ายปกครอง	60
3.2.2. ขั้นตอนการพิจารณาการถอนสัญชาติไทย โดยหลักดินแดนโดยฝ่ายปกครอง	61
3.2.3. ขั้นตอนการสั่งถอนสัญชาติไทยโดยหลัก ดินแดนโดยฝ่ายปกครอง	62
3.3. ผลของคำสั่งของฝ่ายปกครองเพื่อถอนสัญชาติ ไทยโดยหลักดินแดน	62
บทที่ 4 การกลับคืนสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดน	63
ตอนที่ 1 การกลับคืนสัญชาติไทยโดยผลของกฎหมายของคนไทยโดย หลักดินแดน	63
(1) การกลับคืนสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดนภาย หลังการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายว่าด้วยสัญชาติไทย	63

(2) การกลับคืนสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดน	
ภายหลังการเปลี่ยนแปลงพรมแดนแห่งรัฐ	67
ตอนที่ 2 การกลับคืนสัญชาติไทยโดยเจตนาของเอกชนของคน	
ไทยโดยหลักดินแดน	69
(ก) ข้อเท็จจริงที่ทำให้เกิดสิทธิขอกลับคืนสัญชาติไทย	
ของคนไทยโดยหลักดินแดน	69
1. การกลับคืนสัญชาติไทยของหญิงที่สละสัญชาติ	
ไทยเพราะสมรสกับชายต่างด้าว	70
2. การกลับคืนสัญชาติไทยของผู้เสียสัญชาติไทย	
เพราะบิดาหรือมารดาแปลงสัญชาติเป็นคน	
ต่างด้าวให้ในขณะที่ยังเป็นผู้เยาว์	71
3. การกลับคืนสัญชาติไทยโดยการแสดงเจตนา	
ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย	73
4. การกลับคืนสัญชาติไทยของหญิงผู้เคยมี	
สัญชาติไทยซึ่งได้สมรสกับชายไทย	74
(ข) วิธีการขอกลับคืนสัญชาติไทยโดยเจตนาของคน	
ไทยโดยหลักดินแดน	75
(1) วิธีการใช้สิทธิขอกลับคืนสัญชาติไทยของหญิง	
ที่สละสัญชาติไทยเพราะสมรสกับชายต่างด้าว	75
(2) วิธีการใช้สิทธิขอกลับคืนสัญชาติไทยของคนไทย	
โดยหลักดินแดนเพราะบิดาหรือมารดาแปลงสัญ	
ชาติเป็นต่างด้าวให้ในขณะที่ยังเป็นผู้เยาว์	76
(3) วิธีการใช้สิทธิขอกลับคืนสัญชาติไทยของคน	
ไทยโดยหลักดินแดนเพราะแสดงเจตนา	
ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย	77
(4) วิธีการใช้สิทธิขอกลับคืนสัญชาติไทยของผู้	
เคยมีสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนซึ่งได้สมรส	
กับชายไทย	78

(ค) อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต่อการร้องขอกลับคืนสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดน	80
(1) กรณีที่รัฐมนตรีไม่อาจมีผลพหิขในการสั่ง	80
(2) กรณีที่รัฐมนตรีอาจมีผลพหิขในการสั่ง	80
(ง) ผลของการกลับคืนสัญชาติไทยของคนไทยโดยหลักดินแดน	80
(1) การกลับคืนสัญชาติไทยย่อมมีผลตั้งแต่วันที่มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา	80
(2) การกลับคืนสัญชาติไทยย่อมมีผลเป็นการเฉพาะตัว	81

บทที่ 5 การปรับใช้กฎหมายว่าด้วยสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนโดยองค์การของรัฐ	83
ก. บทบาทขององค์การของรัฐในการปรับใช้กฎหมายว่าด้วยสัญชาติ พ.ศ. 2508	84
ข. ทัศนคติขององค์การของรัฐต่อสัญชาติไทยโดยหลักดินแดนก่อนที่กฎหมายสัญชาติใหม่จะมีผลบังคับ	89
ค. ผลกระทบของกฎหมายสัญชาติใหม่ต่อทัศนคติขององค์การของรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	95
1. ผลกระทบต่อแนวความคิดว่าด้วยสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	95
2. ผลกระทบต่อการจัดสรรเอกชนที่อาจได้สัญชาติไทยโดยหลักดินแดน	97
2.1. การตีความมาตรา 7 ทวิ วรรคที่ 1 อย่างแคบ	98
2.2. การตีความมาตรา 7 ทวิ วรรคที่ 1 อย่างกว้าง	99
3. ผลกระทบต่อบุคคลที่มีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทย	103
3.1. ผลกระทบของคนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยเพราะบิดาหรือมารดามีสถานะพิเศษตามกฎหมายระหว่างประเทศ	103

- 3.2. ผลตอบรับของคนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทยแต่
ไม่ได้สัญชาติไทยเพราะบิดาหรือมารดามีลักษณะ
การเข้าเมืองแบบไม่ถาวร

104

บทสรุป

112

บรรณานุกรม

114

สำหรับเพื่อการศึกษาและการอ้างอิงเท่านั้น
For educational use and reference only